

СТАНОВИЩЕ

Относно: Проекта на Закон за предучилищното и училищното образование

В Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ има създадени традиции и доказано добри практики при подготовката на педагогически специалисти за нуждите на предучилищното и училищното образование, затова предлагам на вниманието Ви нашите мнения и предложения за проектозакона, който е публикуван на сайта на МОМН.

Подкрепяме основните концепции на Проекта на Закон за предучилищното и училищното образование.

Подкрепяме и наименованието на закона, защото то маркира институционалната грижа за образованието на децата и учениците в България и обхваща общото образователно пространство, включващо детската градина и училището.

Тъй като в медияте се появиха предложения за замяна на термина предучилищно образование с предучилищно възпитание и подготовка, считаме, че използваният в проекта за закон термин е по-подходящ. Мотиви: образованието е процес, който включва възпитанието, обучението и социализацията, а подготовката за училище се осъществява и в трите направления, тъй като задачите на предучилищното образование са свързани с изграждането на личностни и познавателни компетентности у детето.

Подкрепяме задължителното предучилищно образование от 4 години, особено в билингвистичните региони на страната. Тъй като там майчиният език е основно средство за общуване не само в семейството, но и в обществената сфера.

обхващането на децата в ДГ от по-ранна възраст е условие за по-успешното овладяване на българския език, като условие за положително образователно развитие на децата и учениците билингви.

От обхвата на децата в ДГ от 2-годишна възраст също може да има положителен ефект, но само ако се гарантира подготовката на детските учители за работа с тази възраст. Разумно е да се помисли и за намаляване на броя на децата в групи, в които има 2-годишни деца.

Добре впечатление прави обособяването на Глава втора – Език в системата на предучилищното и училищното образование. Предлагаме наименованието да се допълни и да стане: **Официален език в системата...**

Записването в чл. 16, че *За децата и учениците, за които българският език не е майчин, се създават допълнителни условия за усвояването му с цел подпомагане на образователната интеграция*, е твърде общо и се нуждае от конкретизиране, което да препрати към следващите членове от Закона. Например за училищата, в които преобладават ученици билингви, да се въведе още от следващата учебна година целодневно обучение до 5 (7). клас включително. Или да се даде възможност на такива училища да учат не само по различни учебници, но и по различни учебни програми, съобразени с условията на билингвизъм.

В 3. Глава (Държавни образователни стандарти), чл. 22, ал. 2, т. 12 се използва термин *учебни книжки*, явно като аналог на учебник за учениците. Въвеждането на подобен термин е неподходящо, защото думата *книжки* насочва към малък обем или размер на книга, а словосъчетанието *учебни книжки* кореспондира по значение повече с бележник. Може да се помисли за книга за детето или друго синонимно наименование.

Заложеното в чл. 40 (3) финансиране от държавния бюджет на частните институции в системата на предучилищното и училищното образование поставя в неравностойно положение държавните образователни институции, тъй като при тях издръжката на 1 ученик формира бюджета, а в частните институции се разрешава да се събира и такса за обучение. Така децата и учениците в частните образователни институции са в привилегировано положение спрямо останалите, тъй като не всички родители могат да си разрешат допълнителен финансов разход за регламентираното със закон задължително образование.

Предлагаме да се промени словоредът на чл. 100 (2) и текстът да стане: *При желание на родителите училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците в класовете от основната степен, за да се акцентува върху възможността за избор от страна на родителите.*

В чл. 177 (1), т. 3 се уточнява, че *общата подкрепа за личностно развитие включва допълнителни модули в детските градини за деца, които не владеят български*. В контекста на заложеното в чл. 16 е добре да се допълни ... *в детските градини и училищата за деца, които не владеят...*

РЕКТОР
(пр)

МГ/ЛХ